

Bijlage 4 | Informatiememo met achtergrondinformatie over dit voorstel.

In deze bijlage leest u achtergrondinformatie over de verschillende beslispunten in dit voorstel. De achtergrondinformatie is hieronder weergegeven per beslispunt. U leest telkens eerst het beslispunt en vervolgens de achtergrondinformatie.

Beslispunt 1

In de gevallen zoals beschreven in tabel 1 (zie bijlage 1) bindend advies te vragen aan de raad om af te wijken van het omgevingsplan.

Hoe werkt bindend advies aanvragen?

Aanvragen voor een buitenplanse OPA moeten we in acht weken afhandelen. Die termijn kunnen we verlengen met zes weken. Handelen we de aanvraag niet binnen die tijd af? Dan mag een initiatiefnemer het gemeentebestuur in gebreke stellen of een dwangsom opleggen. We willen daarom een besluitvormingsprocedure maken om in de nieuwe op tijd te besluiten over een vergunningsaanvraag. Dit doen we natuurlijk in overleg met de griffie.

Beslispunt 2

Het college de bevoegdheid te geven om het omgevingsplan aan te passen als een omgevingsvergunning door de raad is verleend via de procedure van buitenplanse omgevingsplanactiviteit (OPA).

Wat is een Omgevingsplan?

De gemeenteraad stelt een Omgevingsplan vast voor het gemeentelijk grondgebied. Daarin stellen ze lokale regels vast voor de fysieke leefomgeving. Het is een dynamisch digitaal document waarin wijzigingen direct digitaal worden verwerkt. Het is verplicht om wijzigingen als gevolg van buitenplanse opa's binnen vijf jaar te verwerken.

Beslispunt 3

Burgerparticipatie te organiseren bij de instrumenten: omgevingsvisie, programma, omgevingsplan en omgevingsvergunning.

Wanneer is participatie bij de omgevingsvergunning niet verplicht?

Een omgevingsvergunning is een vergunning voor bepaalde bouw-, verbouw- of sloopwerkzaamheden. Gemeenten, andere privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties en particulieren kunnen omgevingsvergunningen aanvragen. Bij een vergunningsaanvraag moet de initiatiefnemer aangeven of en hoe aan participatie is gedaan. En welke resultaten daaruit zijn gekomen. Dat staat in de Omgevingswet en de Omgevingsregeling.

Heeft de initiatiefnemer niets aan participatie gedaan bij binnenplanse OPA's? Dan is dat geen reden om de aanvraag niet in behandeling te nemen of af te wijzen. We proberen natuurlijk wel altijd om initiatiefnemers te overtuigen om plannen te overleggen met burens en andere omwonenden. Ook als participatie niet verplicht is.

Komt een initiatiefnemer niet tot overeenstemming door participatie? Dan kan een planontwikkeling nog steeds doorgaan. Participatie werkt namelijk twee kanten op. De inbreng van anderen kan een

plan natuurlijk verbeteren omdat we dan alle belangen in beeld hebben. Maar uiteindelijk is de gemeente (raad/college) verantwoordelijk voor de uiteindelijke afweging en uitkomst. Daarbij is de samenhang tussen de instrumenten omgevingsvisie, omgevingsplan en omgevingsvergunning belangrijk.

Wanneer kan participatie bij de omgevingsvergunning wel verplicht gesteld worden?

Voor buitenplanse OPA's kan de raad participatie verplichten. Wij stellen voor om in het Omgevingsplan op te nemen dat we dit altijd verplicht stellen. Hoe klein of groot de buitenplanse OPA ook is. Bij alles wat in het Omgevingsplan staat is namelijk al aan participatie gedaan. Bij de buitenplanse OPA's nog niet.

Wat betekent verplichte participatie?

Verplichte participatie bij een buitenplanse OPA betekent dat de initiatiefnemer een inspanningsverplichting heeft om de omgeving te betrekken bij het initiatief. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor het vormgeven van zo'n participatietraject. De gemeente geeft kaders mee voor de gewenste invulling daarvan. Die kaders passen bij de omvang van het initiatief (zie hierna drie categorieën).

Vooraf moet voor iedereen duidelijk zijn hoe de uiteindelijke afweging gemaakt wordt.

Een voorbeeld: De participatieverplichting zegt niet dat iedereen het eens moet zijn over het initiatief. Wat belanghebbenden vinden of voorstellen hoeft dan niet persé het plan te worden. Andersom geldt ook: als het resultaat van de participatie is dat iedereen het eens is met de plannen, dan is dat geen garantie dat het college (of raad) het plan ook direct aanvaardt. Er kunnen andere belangrijke, bredere belangen zijn om niet akkoord te gaan met een ingediend plan, ondanks breed draagvlak.

Hoe geven we participatie vorm?

Bij buitenplanse OPA's maken we onderscheid in drie categorieën:

1. Eenvoudig - verbouwingen in en om het huis (90% van de aanvragen).
2. Ontwerpen - vestigen of uitbreiden met complexe regelgeving. Bijvoorbeeld een milieugevoelig object.
3. Ontwikkelen - gebiedsontwikkeling of het maken van een visie.

Participatie is vooral maatwerk. Daarom stellen we geen bindende regels op over hoe de initiatiefnemer de participatie moet vormgeven. Wel kunnen initiatiefnemers een beslisboom invullen. Dan zien ze gemakkelijk:

- het niveau van participatie;
- de deelnemers en hun rol;
- tips om de participatie vorm te geven.

De participatie sluit zo altijd aan bij de grote van het initiatief. De initiatiefnemer moet een schriftelijk verslag opsturen. Daarin staat hoe de participatie eruitzag en welke resultaten eruit zijn gekomen. Dat verslag gebruiken wij om de aanvraag de toetsen. Per categorie moet in het verslag het volgende staan:

Eenvoudig

Een verslag van het proces en het resultaat van de participatie. Daarin staat wie de belanghebbenden zijn. Dat zijn minstens de burens. Alle extra participatie is een pré.

Ontwerpen

Een verslag van het proces en het resultaat van de participatie. Daarin staat wat de initiatiefnemers aan participatie hebben gedaan en waarom ze dat hebben gedaan. De kring van participanten moet bestaan uit iedereen waar het plan effect op heeft. Denk aan: zicht, verkeer, groenbeleving, bedrijvigheid, uitstraling en ideëel.

Ontwikkelen

Een verslag van het proces en het resultaat van de participatie. Daarin staat wat de initiatiefnemers aan participatie hebben gedaan en waarom ze dat hebben gedaan. Dat bestaat vaak uit maatschappelijke gesprekken met een grote kring belanghebbenden. Al die belanghebbenden hebben invloed op het proces en het resultaat. Een omgevingsanalyse kan helpen bij het in kaart te brengen van die belanghebbenden. En hun belangen in elke fase van het proces.

Wat is de rol van de gemeente bij participatie?

De gemeente kan ook zelf een initiatiefnemer zijn. Voor de gemeente gelden dan dezelfde regels. Daarnaast heeft de gemeente ook een faciliterende functie. Daarvoor hebben we de beslisboom waarover u eerder al las. Sommige elementen uit die beslisboom gebruiken wij om te beoordelen of een initiatiefnemer aan de participatieplicht heeft voldaan.

Leidt participatie niet tot een positief resultaat bij een buitenplanse OPA? Dan is dat één van de dingen die het college afweegt. Het betekent niet meteen dat een aanvraag wordt afgewezen. De gemeente kan de initiatiefnemer wel vragen om de participatie te hervatten. Ook kan de gemeente zelf participatie organiseren om pijnpunten eventueel nader te onderzoeken. En beoordelen of ze redelijk zijn.

Ten slotte kan de gemeente ook besluiten dat er voldoende participatie heeft plaatsgevonden en de conclusie toch is dat er geen akkoord is bereikt en niet wordt bereikt. Het is dan aan het college en/of de raad om dat mee te nemen in hun beslissing op de aanvraag.

Beslispunt 4

De verordening Nadeelcompensatie vast te stellen (bijlage 5).

Wat is nadeelcompensatie?

Soms veroorzaken we als gemeente schade. Dat kan gebeuren ook al zijn de handelingen die we uitvoeren en de besluiten die we nemen volgens de wet. Soms moeten we die schade vergoeden. Dat noemen we nadeelcompensatie.

Hoe werkt nadeelcompensatie?

De hoogte van de compensatie moet redelijk zijn. Die dekt dus niet altijd de volledige schade. Vanaf 1 juli 2022 geldt een algemene wettelijke regeling voor nadeelcompensatie. De bestuursrechter beoordeelt alle bezwaren of meningsverschillen over rechtmatig overheidsoptreden. Nu doet de burgerlijke rechter dat.

De algemene regels over nadeelcompensatie komen te staan in de Algemene wet bestuursrecht. In de Omgevingswet staan aanvullende regels over de nadeelcompensatieregeling. Deze gaan specifiek over het omgevingsrecht. In artikel 15.1 en 15.4 van de Omgevingswet staat een limitatieve opsomming van schadeoorzaken. Valt een schadeoorzaak binnen het omgevingsrecht daar niet onder? Dan kan iemand niet via de Algemene wet Bestuursrecht om een vergoeding vragen.

Beslispunt 5

De verordening adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit, gemeente Huizen 2022 vast te stellen (bijlage 6).

Wat doet een adviescommissie?

Een adviescommissie adviseert over rijksmonumenten. Niet over archeologische monumenten. Alle gemeenten die rijksmonumenten hebben zijn verplicht om een adviescommissie samen te stellen. Een adviescommissie geeft soms ook advies over aanvragen voor een omgevingsvergunning. Dat doen ze als de raad erom vraagt of als het college dat nodig vindt.